

**OVERZICHT VAN PUBLICATIES VERSCHENEN NA HET
ALGEMEEN VERSLAG OVER DE ARMOEDE**

THEMA: GEZONDHEID

Inleiding

In het kader van het 10-jarig bestaan van het Algemeen Verslag over de Armoede (AVA) in 2005, heeft de minister van Maatschappelijke Integratie aan het Steunpunt gevraagd een overzicht van publicaties samen te stellen betreffende de thema's van het AVA. Deze vallen samen met de fundamentele rechten van de mens. Deze benadering (nl. armoede is een schending van de grondrechten) vormt bovendien het basisprincipe van de werkzaamheden van het Steunpunt (zoals vastgelegd is in het Samenwerkingsakkoord: zie <http://www.armoedebestrijding.be/voorstellingwettelijk%20kader.htm>).

We beperken ons hierbij niet tot strikt wetenschappelijke publicaties, maar we hebben geprobeerd een evenwichtig overzicht aan te bieden waarin ook plaats is voor documenten van verenigingen, monografieën, rapporten, studies, enz. We behandelen enkel Belgische publicaties en websites.

We hebben getracht een zo correct mogelijke selectie te maken, maar uiteraard kan een dergelijk overzicht nooit volledig zijn. Commentaar en suggesties (armoedebestrijding@cntr.be) zijn dan ook steeds welkom. Indien zou blijken dat deze literatuuroverzichten veel geraadpleegd worden, dan zullen de nodige middelen gezocht worden om hen regelmatig te actualiseren.

ONDERZOEKSCENTRA

CENTRUM VOOR SOCIAAL BELEID HERMAN DELEECK (CSB) (Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen - UA)

Sint-Jacobstraat 2

2000 Antwerpen

Tel: 03/275 53 74

Fax: 03/275 57 90

E-mail secretariaat: ingrid.vanzele@ua.ac.be

Website: <http://webhost.ua.ac.be/csb/>

Onderzoeksprojecten

- Armoede en inkomensverdeling
- Beleid inzake sociale zekerheid en fiscaliteit
- Europees Sociaal Beleid
- Veroudering
- Gezin
- Arbeid
- Gezondheid
- Onderwijs
- Data, Instrumenten en Indicatoren
- Doctoraatsprojecten

Publicaties:

Lecluyse A., Cleemput I. (2006), *Making health continuous: implications of different methods on the measurement of inequality*, in: *Health Economics Letters*, 15 (1), p. 99-104.

De Graeve Diana, Van Ourti Tom (2004), *The Distributional Impact of Health Financing in Europe: a review*, april.

Schokkaert E., De Graeve D., Van Camp G., Van Ourti T., Van De Voorde C. (2004), *Maximumfactuur en kleine risico's: verdeling van de eigen bijdragen voor gezondheidszorg in België*, in: *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, 2: p. 221-246.

De Graeve Diana, van Doorslaer Eddy, [et al.] (2004), *Equity in the delivery of health care in Europe and the US*.- In: Brouwer W. [edit.], e.a., *Health economics: adding value to health care?* / S.I., Dutch-Flemish Health Economics Association, p. 121-146.

Deleeck, H. (2003), *Dood en verdeling: Over sociale ongelijkheid in ziekte, zorg en dood*, in: *Streven*, jrg. 70, 1, p. 20-32.

Cantillon B., et al.(2003), *Billijkheid in de financiering van medische zorg: technische nota's*, februari.

Schrooten W., Dreezen C., Borleffs J.C.C., Dijkgraaf M., De Graeve D. et al. (2002), *Financial situation of people living with HIV in Europe*, in: *International journal of STD & Aids*, jrg. 13, p. 698-701.

Deleeck H. (2002), *Dood en verdeling: over sociale ongelijkheid in ziekte, zorg en dood*, Berichten / UFSIA, Antwerpen, CSB, december

De Graeve D., Adriaenssen I. (2001), *The use of economic evaluation in healthcare allocation*, in: Parket, M., et al. (eds.), *The Cambridge medical ethics workbook: case studies, commentaries and activities*, Cambridge, Cambridge University Press, p. 251-257.

De Graeve D., Gilles W., Kesteloot K., Jegers M. (2001), *Measuring the impact of hospital payment systems on health care objectives*, in: Kyriopoulos, J. et al. (eds.), *Health economics in the new era*, National School of Public Health, p. 251-269.

Decock R.C., Depoorter A.-M.E., De Graeve D., Colebunders R. (2001), *Direct costs of health care for HIV/AIDS patients in Belgium*, in: *AIDS care*, jrg. 13, 6, p. 721-731.

Adriaenssen I., De Graeve D. (2001), *Verbetering van de financiële toegankelijkheid van de medische zorg: recente maatregelen en toekomstperspectieven*, in: *Welzijnsgids: gezondheidszorg, beleid*, Alf. 41(2001), p. 105-120.

De Graeve D., Adriaenssen I. (2001), *Financiële inspanningen om gezondheidszorg te verkrijgen*, in: *Welzijnsgids: gezondheidszorg, beleid*, Afl. 4, p. 123-143.

De Graeve D., Adriaenssen I. (2001), *De verzekering van het gezondheidsrisico*, in: *Welzijnsgids: gezondheidszorg, beleid*, Afl.4, p. 11-121

De Graeve D., Verhaegen J., Ament A., Baltussen R. (2000), *Kosteneffectiviteit van vaccinatie tegen pneumokokkenbacteriëmie bij bejaarden: resultaten voor België*, in: *Acta clinica Belgica*, jrg. 55, 5, p. 257-265.

Van Doorslaer E., Wagstaff H., Van Der Burg T., Christiansen T. et al. (2000), *Equity in the delivery of health care in Europe and the US*, in: *Journal of health economics*, 19, p. 553-583.

De Graeve D. (1999), *Asymmetrische informatie in de patiënt-artsrelatie. Een economische analyse*, in: *Welzijnsgids, gezondheidszorg*, jrg. 34, p. 1-14.

De Graeve D., Carrin G., Deville L. (1999), *The economics of Health Insurance in Low and Middle-income Countries*, in: *Social Science and Medicine*, special issue.

De Graeve D. (1999), *Therapeutische vrijheid: economische aspecten*, in: *Huisarts Nu*, jrg. 28, 4, p. 148-153.

Jegers M., De Graeve D. (1999), *Effecten van eigen betalingen in de gezondheidszorg op de vraag naar medische zorg: een inleiding*, in: *Tijdschrift voor gezondheidswetenschappen*, jrg. 77, 7, p. 380-385.

Adriaenssen I., De Graeve D. (1998), *Gebruik van economische evaluatie bij therapiekeuze*, in: *Tijdschrift voor Geneeskunde*, jrg. 54, 12, p. 876-883.

De Graeve D., Janssens I., Meersman H. (1998), *Fee Determination in the Belgian Health Care Market*, in: *Journal d'Economie Médicale*, jrg. 16, 1.

Volledige lijst met publicaties, zie: <http://webhost.ua.ac.be/csb/index.php?pg=5>

FACULTEIT TOEGEPASTE ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN (UA)

website: http://www.ua.ac.be/main.asp?c=*TEWHI

Publicaties:

Erreygers Guido (2006), *Beyond the Health Concentration Index: An Atkinson Alternative for the Measurement of the Socioeconomic Inequality of Health*. Working paper.

Erreygers Guido (2006), *Correcting the Concentration Index*. Working paper.

Van Ourti Tom (2004), *Essays on inequality measurement in health, health care and finance of health care*, Antwerpen: UA, 159 p. (Proefschriften / UA, Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen)

Van Ourti T. (2003), *Socioeconomic inequality in ill-health amongst the elderly. Should one use current or permanent income?* in: *Journal of Health Economics*, 22(2), p. 219-241.

Van Ourti T. (2002), *Measuring horizontal inequity in health care using Belgian panel data*. (Research paper, nr.2002-034), Department of Economics, Faculteit TEW, UFSIA-RUCA (submitted to Health Economics).

Van Ourti T. (2001), *Measuring socio-economic inequality in ill-health using permanent income*, research paper n° 2001-003, Department of Economics, Faculty of Applied Economics UFSIA-RUCA.

Economische determinanten van medische consumptie: wie valt er door de mazen van het net?

- Eerste rapport: Adriaenssen I. en De Graeve D (2000), *Toegankelijkheid verzekerd? Doorlichting van de regelgeving van de verzekering voor geneeskundige verzorging in België, 2000-09*
- Tweede rapport: Adriaenssen I. en De Graeve D. (2001), *Socio-economische determinanten van medische consumptie. Analyse gezondheidsenquête 1997, 2001-16*
- Derde rapport: (2001), *Wie valt er door de mazen van het net? Verkennend profiel van de patiënt met betalingsproblemen in het ziekenhuis, 2001-18*

De Graeve D. en Duchesne I. (1997), *Socioeconomic health inequalities in Belgium in an international perspective*, in: *Archives of Public Health*, 55, p. 119-138.

De Graeve D. en Duchesne I. (1997), *Inkomensgerelateerde verschillen in gezondheid en in de consumptie van medische zorg*, in: *Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid*, 1ste trim., p. 5-13.

Volledige lijst met publicaties: zie http://www.ua.ac.be/main.aspx?c=*TEWHI&n=10445

HOGER INSTITUUT VOOR DE ARBEID (HIVA)

Parkstraat 47
B-3000 Leuven
tel: +32 (0)16 32 33 33
fax: +32 (0)16 32 33 44
E-mail: hiva@kuleuven.ac.be
Website: <http://www.hiva.be>

Het Hoger instituut voor de arbeid (HIVA) is een interdisciplinair onderzoeksinstituut van de Katholieke Universiteit Leuven. Het werd opgericht in 1974 op initiatief van de universiteit en de christelijke arbeidersbeweging (ACW).

Aan het HIVA wordt wetenschappelijk beleidsgericht onderzoek verricht over problemen van werknemers, kansarmen en risicogroepen, sociale organisaties en bewegingen in de samenleving. De onderzoeksactiviteiten worden georganiseerd in vier sectoren: (1) arbeid en organisatie, (2) onderwijs en arbeidsmarkt, (3) sociaal en economisch beleid en (4) duurzame ontwikkeling. In elke onderzoekssector werkt een multidisciplinair team.

Publicaties

Kerkhofs Raf & Van Regenmortel Tine (2005), *Versterkend werken door nieuwe vormen van liaisons Methodiekontwikkeling voor de bevordering van de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg voor personen die in armoede leven.*

Pacolet Jozef, Deliège Denise, Artoisenet Caroline e.a. (2005), *Vergrijzing, gezondheidszorg en ouderenzorg in België. Synthese.*

Van De Putte Ilse & Pacolet Jozef (2004), *Zorgplanning voor voorzieningen voor personen met een handicap in Oost-Vlaanderen.*

Cattaert Griet & Pacolet Jozef (2004), *Alcoholgebruik en -misbruik naar leeftijd in België. Analyse op basis van de gezondheidsenquête en het huishoudbudgetonderzoek.*

Pacolet Jozef & Cattaert Griet (2004), *Het silhouet van de bewoners achter de gevel van het woon- en zorgcentrum. Op zoek naar een wetenschappelijke objectivering van een nieuw financieringsmodel voor het woon- en zorgcentrum.*

Degreef Tom, Pacolet Jozef & Bouten Ria (2003), *Sociale kosten-batenanalyse van alcoholgebruik en -misbruik in België.*

INTERFACE DEMOGRAPHY – VAKGROEP SOCIAAL ONDERZOEK (VUB)

Pleinlaan 2
B-1050 Brussels
Tel: ++32-2-629 20 40
Fax: ++32-2-629 24 20
E-mail: Etienne.Vandenbalck@vub.ac.be
Website: <http://www.vub.ac.be/SOCO/demo/intro.htm>

Publicaties:

Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie & Surkyn Johan (2007), *Demografie van de gezondheid in Vlaanderen 1975-2005*, in: Bea Cantillon, Karel Van den Bosch & Stijn Lefebure (eds.), *Ouderen in Vlaanderen*, Leuven/Voorburg: Acco.

Deboosere Patrick, Demarest Stefaan e.a. (2006), *Gezondheid en mantelzorg*, Sociaal-Economische Enquête 2001: Monografie nr. 1, FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, Brussel.

Gadeyne Sylvie (2006), *The ultimate inequality. Socio-economic differences in all-cause and cause-specific mortality in Belgium in the first half of the 1990s*, NIDI/CBGS-publicaties, vol. 39 (forthcoming).

Huisman M., Kunst A.E., Bopp M., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2005), *Socioeconomic inequalities in cause-specific mortality: a study of middle-aged and older women in 8 Western European populations*, in: *The Lancet*, vol. 365, p. 493-500.

Nusselder W., Van Oyen H., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2005), *The contribution of specific diseases to educational differences in disability-free life expectancy*, in: *American Journal of Public Health*, vol. 95, p. 2035-2041.

Van Oyen H., Bossuyt N., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2005), *Differential inequity in health expectancy by region in Belgium*, in: *Social- und Preventive Medicine*, vol. 50(5), p. 301-310 .

Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2005), *Adult migrant mortality advantage in Belgium; using census and register data to document different explanatory hypotheses*, in: *Population* (forthcoming).

Avendano M., Kunst A.E., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2005), *Socioeconomic status and ischaemic heart disease mortality in 10 western European populations during the 1990s*, in: *Heart* (forthcoming).

Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2005), *La sous-mortalité des immigrés adultes en Belgique: une réalité attestée par les recensements et les registres*, in: *Population*, 60(5-6).

Van Oyen H., Bossuyt N., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2005), *Composite health measures in Belgium based on the 2001 census*, in: *Archives of Public Health*, Vol. 63, p.107-126.

Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2005), *Adult migrant mortality advantage in Belgium; using census and register data to document different explanatory hypotheses*, in: *Population*, vol. 4-5.

Deboosere Patrick, Van Oyen H., Bossuyt N., Gadeyne Sylvie e.a. (2005), *Differential inequity in health expectancy by region in Belgium*, in: *Soz.-Präventivmed.*, 50, p. 301-310.

Van Oyen H., Bossuyt N., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2004), *Socio-economic inequalities in health expectancy in Belgium*, in: *Public Health*, vol.118, p. 3-10.

Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie (2004), *Differential health and mortality patterns among migrant population in Belgium*, in: *Population Association of America, Annual Meeting*, 1-3 April 2004.

Avendano M., Kunst A.E., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2004), *Educational level and stroke mortality. A comparison of 10 European populations during the 1990's*, in: *Stroke*, vol. 35, p. 432-437.

Mackenbach J.P., Huisman M., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2004), *Inequalities in lung cancer mortality by educational level in 10 European populations*, in: *European Journal of Cancer*, vol. 40, p. 126-135.

Huisman M., Kunst A.E., Deboosere Patrick, Gadeyne Sylvie e.a. (2004), *Socioeconomic inequalities in mortality among elderly people in eleven European populations*, in: *Journal of Epidemiology and Community Health*, vol. 58, p. 468-475.

Gadeyne Sylvie, Deboosere Patrick (2003), *The social gap in mortality – Belgium*, in: *Tweede dag van het Onderzoek Humane Wetenschappen (postersessie)*, Vrije Universiteit Brussel, 16 December 2003, Brussel.

Gadeyne Sylvie en Deboosere Patrick (2002), *Socio-economische ongelijkheid en sterfte op middelbare leeftijd in België. Een analyse van de Nationale Databank Mortaliteit*, NIS-Working Paper.

Anson O. (2000), *Health and Ethnicity in the Brussels region*.

Anson Y. (2000), *Mortality in Brussels: A Comparative Analysis of Belgian and non-Belgian Populations*.

Anson J. (2000), *The migrant mortality advantage - The effects of nationality, nativity and social characteristics on the mortality risks of the Brussels population, 1991-1996*.

Anson J. (2000), *Immigrant mortality in Belgium: the person and the place*.

Gadeyne S. & Deboosere P. (2000), *Socio-economische factoren in differentiële sterfte van mannen van 45-64 jaar in België*.

Gadeyne S. & Deboosere P. (2000), *Zijn de regionale sterftepatronen in België te verklaren door individuele socio-economische kenmerken? Analyse van de Nationale Databank Mortaliteit, mannen van 40 tot 64 jaar*.

Gadeyne S. & Deboosere P. (2000), *Socio-economische factoren in differentiële sterfte van vrouwen van 40-59 jaar in België*.

Gadeyne S. & Deboosere P. (2000), *Sterftetafels naar geslacht, gewest en onderwijsniveau in België, 1991-1996*.

Gadeyne S. & Deboosere P. (1999), *De nationale databank Mortaliteit - Aanmaak van een databank voor onderzoek van differentiële sterfte naar socio-economische status en leefvorm*, Working Papers Steunpunt Demografie, 1999-7.

ONDERZOEKSGROEP ARMOEDE, SOCIALE UITSLUITING EN DE STAD (OASES) (UA)

Sint-Jacobstraat 2, 2000 Antwerpen

Tel: Secretariaat: +32-3-275 53 53

Luc Goossens, woordvoerder: +32-3-275 52 77

Jan Vranken, woordvoerder: +32-3-275 52 81

Fax: +32-3-275 57 99

E-mail: OASeS@ua.ac.be

Website: http://www.ua.ac.be/main.asp?c=*OASES

Onderzoeksdomeinen

Armoede en sociale uitsluiting

Migratie en etnische minderheden

Wonen en de stad

Publicaties:

De Boyser K. (2006), *Een pover gezondheidsverhaal*, in: Vranken J., De Boyser K. & Dierckx D. (eds.), *Armoede en Sociale Uitsluiting. Jaarboek 2006*. Leuven / Voorburg: ACCO, 135-147.

Levecque K. & Schotte C. (2006), *De prevalentie van depressieve symptomen in de algemene bevolking in België*, in: *Neuron*, 11 (2), p. 46-51.

Levecque K. & Schotte C. (2006), *Validiteit en betrouwbaarheid van de SCL angst- en depressieschalen in de algemene bevolking in België*, in: *Tijdschrift Klinische Psychologie*, 36 (1), p. 44-60.

Levecque K. & De Boyser K. (2006), *Arm en ziek, rijk en gezond? Overheidsantwoorden in de voorbije 15 jaar*, in: Vranken J., De Boyser K. & Dierckx D. (eds.), *Armoede en Sociale Uitsluiting. Jaarboek 2006*. Leuven / Voorburg: ACCO, 219-238.

Levecque K. (2003), *Armoede en depressie: (g)een evident verband*, in: Vranken J., De Boyser K. & Dierckx D. (eds.), *Armoede en Sociale Uitsluiting. Jaarboek 2003*. Leuven / Leusden: Acco, p. 155-

173.

Hulselmans J. & Levecque K. (2003), *Psychiatric morbidity in the general population in Belgium: Is there a link with urbanisation?*, 7de symposium over volksgezondheid, 5/12/2003, Brussel. (Abstract in: Archives of public health, (61)1: 69).

Dekerck A., De Raedemaeker W. & VRANKEN J. (2002), *Onderzoek naar de sociale context van de psychische problemen van kansarmen en de effecten van hun begeleiding. Eindrapport werkjaren 2000-2001*, Antwerpen: UFSIA - OASeS.

Peeters B., Dekerck A. & Vranken J. (2000), *Onderzoek naar de sociale context van de psychische problemen van kansarmen en de effecten van hun begeleiding. Eindrapport werkjaar 1999*, Antwerpen: UFSIA - OASeS.

Peeters B. & Vranken J. (1999), *Beschrijving van het psychiatrisch en het sociaal-economisch profiel van de patiëntenpopulatie, bereikt door de projecten Geestelijke Gezondheidszorg Volwassenen van het OCMW-Antwerpen*, Antwerpen: UFSIA – CASUM

Peeters B. & Vranken J. (1999), *Beschrijving van het psychiatrisch en het sociaal-economisch profiel van de patiëntenpopulatie, bereikt in het kader van de SIF-projecten*, Antwerpen: UFSIA

Peeters B. (1999), *Psychologische aspecten van armoede en sociale uitsluiting*, in: Vranken J., Geldof D. & Van Menxel G., *Armoede en sociale uitsluiting. Jaarboek 1999*. Leuven/Amersfoort: Acco, 162-165.

OASeS publiceert ook ieder jaar het 'Jaarboek armoede en sociale uitsluiting'. Daarnaast zijn er op de website 'Basisgegevens armoede en sociale uitsluiting' te vinden (klik op Jaarboek), o.a. statistieken i.v.m. gezondheid

Volledige lijst met publicaties: http://www.ua.ac.be/main.asp?c=*OASeS&n=549&ct=OAPUB

VAKGROEP BEVOLKINGSWETENSCHAPPEN EN SOCIAAL-WETENSCHAPPELIJKE METHODOLOGIE (UGent)

Korte Meer 3
9000 Gent
Tel.: 09/264 91 62
Fax 09/264 91 98

Onderzoek

Differentiële gezondheid en mortaliteit

- Analyse van de relaties tussen indicatoren van socio-economische status, gezondheidsstatus en gezondheidsgedrag, grotendeels gebaseerd op enquêtes (samenwerking met de Faculteit Geneeskunde)
- Analyse van de relatie tussen onderwijs enerzijds en sterftেকansen anderzijds, zowel in het algemeen als in specifieke situaties in de levensloop (vb. verhoogde mortaliteit na verlies van de partner)

Publicaties:

De Lange Daniëlle (promotor: Prof. dr. Hilary Page) (2001), *Differentiële vruchtbaarheid naar economische status van beide ouders: een trendanalyse*. Licentiaatsthesis bekroond met de prijs van het Marthe Verschelenfonds voor het beste afstudeerwerk.

Peersman W., Waeghe H., De Maeseneer J. (2001), *Socio-economic and gender differences in health-reporting behaviour. The case of chronic conditions*. European Population Conference 2001, European Association for Population Studies, Helsinki (Finland), 7-9 juni 2001.

Peersman W. (2000), *Gezondheid*, in: Vranken J., Geldof D., Van Menxel G. en Van Ouytsel J. (red.), *Armoede en sociale uitsluiting, Jaarboek 2000*. Leuven: Acco, 2000, p. 205-216.

Gadeyne S., Deboosere P. (2000), *Socio-economische factoren in differentiële sterfte van vrouwen van 40-59 jaar in België*, working paper.

Peersman W. en Vuylsteek K. (1998), *Sociale ongelijkheid en preventieve gezondheidszorg*, in: Vlaams Preventiecongres, *Preventieve gezondheidszorg*, Kluwer, Diegem, p. 691-696.

Determinanten van sociaal-economische verschillen in gezondheid, ziekte en sterfte
Sociale verschillen in het gebruik van zorgvoorzieningen

Ouderenzorg : leidt gelijkheid in behoeften naar gelijkheid in zorg ?

U.G., Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen Vakgroep Bevolkingswetenschappen & sociaal-wetenschappelijke methodologie

VAKGROEP HUISARTSGENEESKUNDE EN EERSTELIJSGEZONDHEIDSZORG (UGENT)

Website: <http://www.primarycare.ugent.be/>

Publicaties:

Willems Sara (2005), *The socio-economic gradient in health : a never-ending story ? A descriptive and explorative study in Belgium*.

Legiest Erwin, Willems Sara, De Maeseneer J. (2004), *Gezondheid in grote steden*.

Willems Sara, De Roo Leen, Haedens Nele (2003), *Toegankelijkheid in de gezondheidszorg*

Deelrapport 1: *Literatuuroverzicht*

Deelrapport 2: *Secundaire analyse van bestaande databanken*

Deelrapport 3: *Analyse van nieuwe databanken*

Deelrapport 4: *De toegankelijkheid van de gezondheidszorg gezien door mensen in armoede*

Deelrapport 5: *Acties om de toegankelijkheid te verbeteren*

Toegankelijkheid in de gezondheidszorg: eindrapport. Samenvattend rapport

Willems S., De Maeseneer J. (2003), *Socio-economic differences in health*, in: Jones R. e.a., *Oxford Textbook of Primary Medical Care*, Oxford, Oxford University Press

Swinnen W., De Maeseneer J. (1997), *Vertel mij over de armoede... : een explorerend kwalitatief onderzoek bij huisartsen in Gent*, 86 p.

VAKGROEP MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSKUNDE, AFDELING EPIDEMIOLOGIE EN PREVENTIEVE GEZONDHEIDSKUNDE (UGENT)

UZ – 2 Blok A

De Pintelaan 185

9000 Gent

Tel.: 09-240 36 28

fax: 09-240 49 94

Website: www.publichealth.ugent.be

De Vakgroep is vooral betrokken bij onderwijs en onderzoek en in mindere mate bij dienstverlening. Het werkveld van de Maatschappelijke Gezondheidskunde is zeer breed en moet zich aanpassen aan de constante wijzigingen die zich in de maatschappij voordoen. De onderzoeksdomeinen hebben zich op basis van de bestaande expertise en ervaring gericht op een selectie die toch nog zeer gevarieerd is.

Onderzoekseenheid Epidemiologie en gezondheidszorgonderzoek

Publicaties:

Matthys C., Januszewska R., De Henauw S. (2004), *Sociale stratificatie in aankoop en consumptie van voedingsmiddelen en de potentiële impact daarvan op de volksgezondheid*, Gent, Academia Press, 131 p.

Maes, L. e.a. (1998), *Rapport: VEKA-project. Een buurtgericht voedingsvoorlichtingsproject met focus op het bereiken van kansarmen*, Brussel/Gent: Voeding en Gezondheid vzw (VOEG), en Vakgroep Maatschappelijke gezondheidkunde van de Universiteit Gent (RUG).

Volledige lijst met publicaties: <http://www.publichealth.ugent.be/Publicaties.htm>

VAKGROEP MEDISCHE SOCIOLOGIE (VUB)

Faculty of Medicine and Pharmacy Vrije Universiteit Brussel
Vrije Universiteit Brussel
Laarbeeklaan 103,
1090 Jette
Tel.: 02-4774720
Fax: 02-4774711
Hoofd: Louckx Freddy
Website: <http://www.vub.ac.be/MESO/>

Publicaties:

Putman K., De Wit L., Schoonacker M., Louckx F. e.a. (2007), *Inpatient stroke rehabilitation: a comparative study of admission criteria to stroke rehabilitation units in four European centres*, in: *Journal of Rehabilitation Medicine*, 39, vol., n.1, pp. 21-26.

Louckx Freddy, Vanheusden L. (2006), *Health profiles of homeless people in Belgium*, in: *Feantsa*, Winter, pp. 3-5.

Vanroelen Christophe, Louckx Freddy (2005), *Working conditions and socio-economic differences in health: a sociological approach*. Abstract ingediend naar aanleiding van het '8th Symposium on Public Health. Socio-economic inequalities in health: from understanding to action.', Antwerpen, 27 & 28 oktober 2005.

Vanroelen Christophe, Smeets Tom, Louckx Fred (2004), *Nieuwe kwetsbare groepen in de Belgische gezondheidszorg : eindrapport*, Gent : Academia Press.

Vanroelen Christophe, Louckx Fred (2004), *Kwetsbare groepen in de Belgische gezondheidszorg*, in: *Handboek Gezondheidseconomie*, Kluwer, p. 157-195.

Hardonk Stefan, Vanroelen Christophe, Louckx Fred (2004), *Sociaal-economische gezondheidsverschillen in België: analyse van de Gezondheidsenquête 2001*, in: *Armoede en sociale uitsluiting*, Jaarboek 2004, Acco, p. 123-146.

Louckx Freddy (2003), *Tackling socioeconomic inequalities in health: analysis of European experiences*, in: *The Lancet*, vol. 362, p. 1409-1414.

Louckx Freddy (2003), *De financiële toegankelijkheid van de gezondheidszorg. Een sociologische analyse*, in: *Verslagboek symposium 'Toegang tot de gezondheidszorg: de ethische inzet'*, Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-Ethiek.

Beck Miriam, Vanroelen Christophe, Louckx Fred (2002), *Sociale breuklijnen in de gezondheid en de gezondheidszorg*, VUBPRESS.

Vanroelen Christophe, Louckx Freddy (2002), *Nieuwe kwetsbare groepen in de Belgische gezondheidszorg: een onderzoek naar het profiel van de maatschappelijke groepen en de structurele*

achtergronden van hun kwetsbaarheid, in: *Abstract voor de Sociaal-wetenschappelijke Studiedagen 'Armoede en rijkdom'*, Vrije Universiteit Amsterdam, 30-31 mei 2002.

Vanroelen Christophe (2002), *Nieuwe kwetsbare groepen in de Belgische gezondheidszorg: een voorbereidende studie. Tussentijds onderzoeksrapport.*

Louckx Freddy, Vanroelen Christophe, Beck Miriam (2001), *Socioeconomic differences in health and access to health care*, in: *Archives of Public Health*, vol. 59, nrs. 5 & 6, p. 239-263.

Vanroelen Christophe, (2001), *Sociaal-economische verschillen in gezondheidsfactoren en toegankelijkheidsproblemen in de Belgische gezondheidszorg: een analyse van de Belgische gezondheidsenquête van 1997*

Beck Miriam (2001), *Theoretische achtergrondstudies in verband met ongelijkheid en gezondheid.* In opdracht van: Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden.

Beck Miriam (2001), *Beleidsinterventies ter vermindering van sociaal-economische gezondheidsverschillen.* In opdracht van: Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden.

Beck Miriam (2000), *Naar een typologie van risicopopulaties in de Belgische gezondheidszorg?* In opdracht van: Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden.

Beck Miriam (2000), *De financiële problematiek van kankerpatiënten : een data-analyse* Studie in opdracht van de Vlaamse Liga tegen Kanker.

Beck Miriam (2000), *De 'harde kern' van de sociale franchise. Een analyse van patiënten die gedurende drie opeenvolgende jaren een uitkering ontvingen in het kader van de sociale franchise regeling.* In opdracht van: Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden.

Beck Miriam (2000), *Sociaal-economische gezondheidsverschillen in Engeland en Nederland.* In opdracht van: Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden.

Louckx Freddy (2000), *De wijk in gezondheidsperspectief. Gezondheidsportret Laag-Molenbeek. Fase I : gesprekken met sleutelinformanten*, Studie in opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Louckx Fred en Van Wanseele Carine (1998), *Sociale correcties in de ziekteverzekering: balans en toekomst.*

Louckx F., Van Wanseele C. (eds) (1998), *De eerste lijn in beweging. Forfataire geneeskunde als structureel alternatief voor prestatiegeneeskunde?*

Louckx Freddy (1998), *Financiële toegangsdrampels in de gezondheidszorg*, in: *Verzekeringsgeneeskunde, Afdeling Arbeids- en Verzekeringsgeneeskunde*, nr. 35, p. 104-128.

Louckx F. (red.) (1995), *De gevelarchitectuur van de welvaartsstaat: ongelijke toegang tot de gezondheidszorg*, Brussel: VUBPress, 174 p.

VAKGROEP SOCIOLOGIE (UNIVERSITEIT GENT)

Website: <http://www.psw.ugent.be/Sociologie/>

Publicaties:

Levecque K., Deboyser K. (2006), *Arm en ziek, rijk en gezondheid? Overheidsantwoorden in de voorbije 15 jaar*, in: *Armoede en sociale uitsluiting: jaarboek 2006*, Leuven : Acco, pp. 219-238 .

Levecque K., Lodewyckx I., Vandeneede S., Timmerman C. (2006), *Gezondheid en gezondheidszorg bij allochtonen in Vlaanderen*. Antwerpen : Universiteit Antwerpen - Steunpunt Gelijkekansenbeleid.

Levecque K. (2002), *Poverty duration and depression: evidence from the Panel Study of Belgian Households, 1992-2002*, in: *Acta Psychiatrica Scandinavia*, Meeting Abstract.

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOLKSGEZONDHEID - AFDELING EPIDEMIOLOGIE

Juliette Wytmanstraat 14

1050 Brussel

Tel.: 02-642 50 37

Fax: 02-642 54 10

E-mail (secretariaat) tadek.krzywania@iph.fgov.be

Website: www.iph.fgov.be/epidemiologie

Publicaties:

Gezondheidsenquête door interview (sinds 1996)

Doelstellingen

1. Identificeren van gezondheidsprioriteiten
2. Beschrijven van de gezondheid en de gezondheidsnoden van de bevolking
3. Schatten van prevalentie en verdeling van gezondheidsindicatoren
4. Analyseren van sociale (on)gelijkheid in gezondheid en in de toegang tot gezondheidsdiensten
5. Bestuderen van het gebruik van gezondheidszorgen en zijn determinanten
6. Vaststellen van mogelijke trends in de gezondheidstoestand van de bevolking

Vorderingsgraad

Gezondheidsenquête 1997: afgerond en gerapporteerd:

Volledig rapport: <http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/table97.htm>

Synthese: <http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/his97nl/his.pdf>

Gezondheidsenquête 2001: afgerond en gerapporteerd:

<http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/table01.htm>

Synthese: <http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/his01nl/hisnl.pdf>

Gezondheidsenquête 2004: afgerond en gerapporteerd:

<http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/table04.htm>

Synthese: <http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/crospnl/hisnl/his04nl/hisnl.pdf>

Volledige lijst met publicaties:

zie <http://www.iph.fgov.be/epidemiologie/epinl/index0000.htm>

VERENIGINGEN & ORGANISATIES

ARTSEN ZONDER GRENZEN (AZG)

Dupréstraat 94

1090 Brussel

Tel: 02-474.74.74

Website: <http://www.azg.be>

Publicaties:

Toegang tot de Gezondheidszorgen in België: activiteitenverslag 2005

Geen toegang tot de Belgische gezondheidszorg (2004), 6 p.

Toegang tot de Gezondheidszorgen in België: activiteitenverslag 2003

Toegang tot gezondheidszorg: verslag 2001. Brussel-Antwerpen-Luik

ATD VIERDE WERELD

Victor Jacobslaan 12

1040 Bruxelles

Tel. : 02/647 92 25

Fax : 02/640 73 84

Email : atd-vw.belgie@skynet.be

Website: http://www.atd-vierdewereld.be/rubrique.php3?id_rubrique=1

Publicaties:

ATD Vierde Wereld, Centrum voor Gezondheidsobservatie (2001), *Om een einde te maken aan de sociale ongelijkheid op gezondheidsvlak. Verslagboek van de ontmoetingsdag van 21 oktober 2000.* Project Gezondheid & Cultuur Vierde Wereld – Brussel.

Hendrick P. (1998), *Bijdrage van het werkdocument voorbereid door de armoedecel van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen*, in: *Evaluatie van de maatregelen die ingevolge het Algemeen Verslag over de Armoede in de gezondheidssector genomen werden* (ongepubliceerd document).

Hendrick P. (1995), *ATD Vierde Wereld en de gezondheidsproblemen van haar leden*, in: Louckx F., *De gevelarchitectuur van de welvaartsstaat*, VUB Press, Brussel, p. 161-171.

BRUSSELS FORUM VAN STRIJD TEGEN DE ARMOEDE

Fernand Bernierstraat 40

1060 Brussel

Tel.: 02-348 50 23 of 02-348 50 93

Fax: 02-348 50 04

E-mail: Forumpauvretebxl@village.uunet.be

Publicatie:

Toegang tot de gezondheidszorgen: kwaliteitszorgen voor allen, aan een fatsoenlijke prijs! – L'Acces aux soins de santé: des soins de qualité pour tous, offerts à un prix décent (2001-2002), 134 p.

BRUSSELSE WELZIJS- EN GEZONDHEIDSRaad (BWR)

Leopold II-laan 204 bus 1

1080 Sint-Jans-Molenbeek

Tel 02/414.15.85

Fax 02/414.17.19

E-mail: info@bwr.be

Website: www.bwr.be

Publicaties:

BWR i.s.m. het Gezondheidsobservatorium van Brussel-Hoofdstad (2001), *De rol van de Brusselse OCMW's in de gezondheidszorg van hun cliënteel. Een bevraging naar de diverse tegemoetkomingen in de medische kosten met in het bijzonder de toepassing van de medische/farmaceutische kaart*

Sociale kaart Brussel (online consulteerbaar)

Brussels zakboekje: adressengids voor welzijn en gezondheid (jaarlijks)

Brussels Overleg Thuiszorg en BWR (2000), *De (on)toegankelijkheid van de Brusselse gezondheidsvoorzieningen voor kwetsbare doelgroepen*

CENTRUM KAUWENBERG

Korte Winkelstraat 1

2000 Antwerpen

Tel: 03 232 72 96

E-mail: Kauwenberg@skynet.be

Website: www.kauwenberg.be

Publicatie:

Gezondheids-zorgen! Over de toegang tot de gezondheidszorg (2005).

Documenten van de werkgroep gezondheid (2003) (niet-gepubliceerd document).

GEZINSBOND

Troonstraat 125

1050 Brussel

Website: <http://www.gezinsbond.be/>

Publicatie

Themanummer Gezinsbeleid in Vlaanderen: *Gzondheid: tot (w)elke prijs?* (2005)

MEDIMMIGRANT

Gaucheretstraat 164

1030 Brussel

Tel.: 02-274 14 33/34

Fax: 02-274 14 48

E-mail: info@medimmigrant.be

Website: <http://www.medimmigrant.be/>

Medimmigrant (het vroegere Medisch Steunpunt Mensen Zonder Papieren) heeft als missie door haar werking gezondheidszorg te waarborgen voor mensen zonder wettig verblijf in het kader van hun streven naar een menswaardig bestaan. De organisatie richt zich daarbij op het territorium van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Medimmigrant wil door haar werking tevens stimuleren dat het recht op gezondheidszorg verankerd wordt in de wetgeving en haar concrete uitwerking vindt in maatschappelijke voorzieningen, instellingen en structuren.

Publicaties:

Steven Bouckaert, *Artikel 57, § 2 van de O.C.M.W.-wet en vreemdelingen in een situatie van medische overmacht – een overzicht van de rechtspraak (I.H.B. tussen 1999 en 2004).*

Werkgroep 'Ernstig zieken en sociale rechten' (2004), *Beleidsvoorstellen voor ernstig zieken zonder wettig verblijf*.

Dewulf Koen, Druyts Ellen, Somers Eric, *Ziek en zonder papieren. Een praktische handleiding over gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf*.

Wacht tot vannacht. Onderzoeksrapport: over minderjarigen zonder wettig verblijf in de Belgische gezondheidszorg.

Voedselzekerheid voor mensen zonder wettig verblijf

VERBOND DER VERZORGINGSINSTELLINGEN vzw (VVI)

Guimardstraat 1
1040 Brussel
Tel.: 02-511.80.08
Fax: 02-513.52.69
E-mail: post@vvi.be
Website: www.vvi.be

Het VVI is een verbond van meer dan 500 verzorgingsinstellingen en voorzieningen van privaatchristelijk initiatief en maakt deel uit van Caritas Catholica Vlaanderen.

Publicatie:

Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de Geestelijke Gezondheidszorg: knelpuntennota (2004)

VERBRUIKERSATELJEE vzw

Agoragalerij
Grasmarkt 105 bus 51
1000 Brussel
Tel.: 02-552 02 48
Fax: 02-552 02 55
E-mail: verbruikersateljee@skynet.be
Website: www.verbruikersateljee.be

Verbruikersateljee is een beweging voor de kleine consument. Met laagdrempelige publicaties, gerichte acties en adviesverlening willen wij de consument bewuster en weerbaarder maken. Ons actiegebied is Vlaanderen en onze voornaamste materies zijn:

- de universele dienstverlening m.b.t. gezondheidszorgen, rechtstoegang, bankdiensten en verzekeringen;
- de problematiek van krediet en schulden;
- de huurwoningproblematiek;
- de problematiek van onrechtvaardige handelspraktijken.

Publicatie:

Gezondheid kost geld: onderzoek naar de ervaringen van patiënten met medische kosten en klachten, Maart 2002, 26 p.

VERENIGING VAN OPENBARE VERZORGINGSINSTELLINGEN (VOV)

Gildenstraat 9-11
1000 Brussel
Tel: 02/286 85 50
Fax: 02/230 66 94
Website: <http://www.vov-info.be/>

Publicatie:

Sociale factoren en impact op pathologie en/of opvang in een ziekenhuis. Verslagboek studiedag 8 december 2002.

VERENIGING VAN WIJKGEZONDHEIDSCENTRA (VWGC)

G. Schildknechtstraat 9
1020 Brussel
Tel.: 02/422.49.28
Website: www.vwgc.be

Publicatie:

Antheunis Nans, Bracke Carla, Bruggeman Stef (1999), *Kansarmoede en gezondheidspromotie. Een visie vanuit de wijkgezondheidscentra.*

VLAAMS INSTITUUT VOOR GEZONDHEIDSPROMOTIE (VIG)

G. Schildknechtstraat 9
1020 Brussel
Tel.: 02-422 49 49
Fax: 02-422 49 59
Website: www.vig.be

Het Instituut werkt op een wetenschappelijk onderbouwde en planmatige manier. De specialisten van het huis werken samen als een multidisciplinair team. Zij stimuleren en coördineren tal van Vlaamse, federale en Europese samenwerkingsverbanden en netwerken. Zo functioneert het VIG als een discussie- en uitwisselingsplatform dat de kloof tussen theorie en praktijk helpt overbruggen.

Publicaties:

Logowerkgroep "Gezonde voeding en kansarmen" (2004), *Logo's werken aan kansarmoede. Een werkboek met ervaringen en informatie toegepast op gezonde voeding.*

De Boeck Linda, Van Paepegem Tom en Van Den Broucke Stephan (2002), *Werknota: het recht op gezondheidszorg en bescherming van de gezondheid. Vooruitgangcongres armoedebestrijding in Vlaanderen 2002*

De rol van gezondheidspromotie bij de aanpak van ongelijkheden op het vlak van gezondheid: beleidsaanbevelingen (2001), 32 p.

Brochure op basis van het onderzoeksrapport *Report on the Role of Health Promotion in Tackling Inequalities in Health*

Hennion W., Van den Broucke S. (1999), *Toepassingsmogelijkheden van empowerment in functie van gezondheidsbevordering bij mensen in kansarme situaties.* Studie in opdracht van de Vlaamse Gezondheidsraad, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 89 p.

Hennion W. (1998), *Kansarmoede en gezondheidsbevordering in Vlaanderen*, VIG-publicatie nr.9

Zie in dit verband:

EUROHEALTHNET

Rue Philippe le Bon 6
Bruxelles B-1000
Tel.: 02-235 03 20
Fax: 02-235 03 39
E-mail: l.coulet@eurohealthnet.org
Website: www.eurohealthnet.org

Publicaties:

Costongs Caroline, Stegeman Ingrid, Bensaude De Castro Freire Sara, Weyers Simone (2007), *Closing the gap : Strategies for action to tackle health inequalities. Taking Action on Health Equity*.

Judge Ken, Platt Stephen, Costongs Caroline, Jurczak Kasia (2006), *Health Inequalities: a Challenge for Europe*.

Mackenbach Johan P. (2006), *Health Inequalities: Europe in Profile*.

Stegeman Ingrid (2005), *Health and Social Inclusion in the EU: the value of trans-national exchange*.

Stegeman Ingrid (2005), *Investment in health for homeless people*, in: *Homeless in Europe*, summer 2005, p.19-20.

Jurczak Kasia, Costongs Caroline, Reemann Helene (2005), *National policies to tackle health inequalities in Europe*, in : *Eurohealth*, Volume 11 Number 2, p. 24-26.

Promoting Social Inclusion and Tackling Health Inequalities in Europe, an overview of good practices from the health field (2004).

Tamsma Nicoline, Berman Philip C. (2004), *The Role of the Health Care Sector in Tackling Poverty and social Exclusion in Europe*.

Health and Social Inclusion in the Context of Lisbon (2004).

Stegeman I. and Costongs C. (2003), *Health, poverty and social inclusion in Europe. Literature review on concepts, relations and solutions*, Brussels, EuroHealthNet.

Health, poverty and social inclusion in Europe. Health analysis of national action plans on social inclusion (2003).

Jennings Tim e.a. (2001), *Tackling social inequalities in health. The role of health promotion*. Research report prepared by the Flemish Institute for Health Promotion (VIG) in collaboration with the European Network of Health Promotion Agencies (ENHPA).

Position Paper on 'Tackling Health Inequalities', EuroHealthNet.

WELZIJSZORG

Huidevetterstraat 165

1000 Brussel

Tel: (02) 502 55 75

Fax: (02) 502 58 09

E-mail: info@welzijnszorg.be

Website: www.welzijnszorg.be

Publicatie:

Van Herck Ignace e.a. (1998), *Achtergrondossier: Arm maakt ziek. Ziek maakt arm*.

WIJKGEZONDHEIDSCENTRUM BOTERMARKT

Ledebergstraat 109

9050 Ledeberg

Tel: 09/232.32.33

Fax: 09/230 51 89

e-mail: info@wgcbotermarkt.be

Website: <http://www.wgcbotermarkt.be/>

Publicaties:

Toegankelijkheidsproblemen in de gezondheidszorg: een verkennende 'incident-registratie' op wijkniveau (2000), in: *Verlagboek Studiedag 'Toegankelijkheid van de gezondheidszorg: een lokale benadering'*, 21 september 2000, Het Pand – Gent, georganiseerd door de drie Gentse wijkgezondheidscentra nl. Botermarkt, Brugse Poort en De Sleep i.s.m. de Vakgroep Huisartsgeneeskunde van de Universiteit van Gent, de Dienst Gezondheid van de Provincie Oost-Vlaanderen en De Stad Gent.

Armoede en gezondheid : de missing link. Onderzoek in opdracht van Leo Peeters, Vlaams Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting en van Luc Martens, Vlaams Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn (1998), 94 p.

WIJKGEZONDHEIDSCENTRUM BRUGSE POORT

E. Seghersplein 17

9000 Gent

Tel. 09/226.10.49

Website: <http://www.wgcbbrugsepoort.be.centerall.com/index.php>

Preventieprojecten:

Project 'luis-ze-erin'

Probleemstelling:

Begin 1999 werden de medewerkers van de drie Gentse Wijkgezondheidscentra geconfronteerd met vele vragen over de behandeling van luizen. De meldingen kwamen via de scholen, kinderdagverblijven, patiënten binnen de huisartspraktijk en verschillende andere diensten binnen de respectievelijke wijken gelegen in 19de eeuwse gordel rond Gent. We sloegen de handen in elkaar en startten samen met de universiteit Gent, vakgroep huisartsgeneeskunde en eerstelijnszorg en de vakgroep farmacologie het project Luis-ze -erin. Een jaar later participeerden alle Gentse CLB's actief in het project. Na de oprichting van LOGO Gent kwam ook vanuit deze hoek medewerking.

Doelstelling:

- Via een informatiecampagne trachten deze problematiek bespreekbaar te maken en het taboe te doorbreken.
- Informatie verzamelen over de kennis en de belevingswereld van de bevolking over luizen en over de luizenproblematiek
- Het uittesten van de Nat – Kam – Test als alternatief voor diagnosticering t.o.v. de gangbare droge manier van screenen
- Gestructureerde en eenduidige informatie verspreiden over luizen en de behandelingsmogelijkheden.

Project ziekenhuis en kansarmoede

Probleemstelling:

Zowel uit de knelpuntennota van onze werkgroep ziekenhuis als uit contacten met medewerkers uit organisaties waar armen het woord nemen als van onze huisartsen horen we dat er duidelijke knelpunten zijn mbt de toegankelijkheid van ziekenhuis en kansarmen. Deze knelpunten situeren zich op vlak van :

- Informatie : tekort aan, onduidelijk, laattijdige informatie, ...
- Bejegening : patiënten voelen zich niet au serieus genomen, voelen zich achtergesteld,...
- communicatie : luisterbereidheid is soms gering
- Kostprijs : patiënten kunnen kosten niet dragen

Doelstelling:

- inventariseren van de knelpunten in ziekenhuis bij kansarme patiënten en bij vluchtelingen

- zoeken naar oplossingen, zowel in de eerste lijn als in de tweede lijn
- Samenwerking tussen het plaatselijk ziekenhuis en ons wijkgezondheidscentrum optimaliseren

Project 'Niets aan de tand?'

Probleemstelling:

Uit gesprekken met wijkbewoners en met tandartsen blijken er heel wat drempels te bestaan wat betreft een optimaal gebruik van de tandzorg, zowel van het aanbod van de tandartsen als de verzorging van het gebit. De talrijke sensibiliseringsacties onder de vorm van mediacampagnes, folders, enz... i.v.m. tandzorg blijken bij bepaalde doelgroepen maar een heel beperkt effect te hebben.

Doelstelling:

- het in kaart brengen van zuigflescariës binnen de Gentse regio
- in de aandacht brengen van zuigflescariës
- via een aantal structurele maatregelen de toegang tot de tandzorg pogen te vergroten.
- dmv het ontwikkelen van een specifieke preventiemethodiek de risicogroepen mbt mondzorg trachten te sensibiliseren.

Patientgerichte preventie

Gedurende het jaar organiseren we 4 voorlichtingscampagnes of preventieactiviteiten voor de patiënten. De thema's variëren op basis van gesignaleerde noden bij de patiënten of in onze maatschappij. Voorbeelden : griepvaccinatie, hart&vaatziekten, CO-vergiftiging, ...
De voorlichting wordt uitgewerkt op infopanelen in de wachtzaal en in onze 'Gezondheidskrant' voor de patiënten.

WIJKGEZONDHEIDSCENTRUM DE RIDDERBUURT

Ridderstraat 159
3000 Leuven
Tel./Fax: 016-23 09 03
E-mail: wgc.ridderbuurt@pandora.be

Antheunis Nans e.a. (2001), *Is dit leven gezond? Gezondheidsenquête bij leden van wijkgezondheidscentrum De Ridderbuurt: resultaten en toelichting*. Met de steun van Welzijnszorg Vlaanderen en Sociaal Impulsfonds Leuven.

WIJKGEZONDHEIDSCENTRUM DE SLEEP

Doornzelestraat 32
9000 Gent
Tel.: 09-223 29 23
Website: <http://www.wgcdesleep.centerall.com/index.php>

Projecten i.v.m. gezondheidspromotie:

1. Behoeftanalyse (knelpuntennota)
2. Luis ze er in !
3. Niets aan de tand ?

Publicatie:

Knelpuntennota: toegankelijkheid van de gezondheidszorg

SOCIALE PARTNERS

LANDSBOND DER CHRISTELIJKE MUTUALITEITEN (LCM) – DEPARTEMENT ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Haachtsesteenweg 579
1030 Brussel
Tel: 02/246.41.11 of 02/246.48.21
Website: www.cm.be

Publicatie:

De evolutie van de uitgaven voor de gezondheidszorg in België (2006)

Avalosse Hervé (1996), *Gezondheid en sociale ongelijkheid*, Dossier 25/1996

NATIONAAL VERBOND VAN SOCIALISTISCHE MUTUALITEITEN

Sint-Jansstraat 32
1000 Brussel
Tel.: 02-515 02 11
Website: www.socmut.be

Publicaties:

Congresboek "Vele tinten van grijs. Vergrijzing: een onderschatte uitdaging", themacongres oktober 2003.

Studiedienst (2003), *Synthese resultaten studie referentiet terugbetaling*, Brussel.

De gezondheidszorgkosten tijdens het laatste levensjaar. Studie gemaakt door de dienst Collectieve Zorgregulering van het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten (2001).

Strijden voor een toegankelijke, betaalbare en kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Mutualistische Verkiezingen (1998)

Gezonde mensen, gezonde rekeningen. Vierde Vlaams Socialistisch Mutualistisch Congres, Vrijdag 27 juni 1997

VEBOND VAN BELGISCHE ONDERNEMINGEN (VBO)

1000 Brussel
Tel +32 2 515 08 11
Fax +32 2 515 09 15
E-mail info@vbo-feb.be
Website: <http://www.vbo-feb.be/>

Publicatie:

De gezondheidszorg in België: analyse en voorstellen van het VBO voor een nieuw beleid (2003).

OVERHEID

ADMINISTRATIE PLANNING EN STATISTIEK (APS): MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Website: <http://aps.vlaanderen.be/>

Publicaties:

Verbelen Jan, Samoy Erik, Van Geel Hendrik (2005), *Stativaria 34: Vlamingen met een handicap of langdurige gezondheidsproblemen. Een verkennende schets van hun sociale positie en hun situatiebeleving aan de hand van concrete onderzoekscijfers.*

Vrind 2000-2003: Hoofdstuk Gezondheid en Welzijn.

DEPARTEMENT WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR - VLAAMSE OVERHEID

Website: <http://www.wvc.vlaanderen.be/armoede/>

Publicaties:

Actualisatie *Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2005-2009* (2007)

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2005-2009 (2005)

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2004

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2003

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2002

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2001

Vooruitgangs- en toekomstcongres Armoede, 6 mei 2004.

Tweede Vooruitgangcongres inzake de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen, 27 mei 2002.

FEDERAAL KENNISCENTRUM VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Website: <http://www.kce.fgov.be/Index.aspx?SGREF=3232>

Dit is een publieke instelling (parastatale), opgericht op federaal niveau.

Haar opdracht: studierapporten maken om de beleidsmakers bij te staan in hun beslissingen. Deze beslissingen moeten leiden tot een zo efficiënt mogelijke toewijzing van de beschikbare middelen om zo de beste medische zorgen en een zo groot mogelijke toegankelijkheid tot de gezondheidszorg te waarborgen

Publicatie:

Van de Sande S., De Wachter D., Swartenbroeckx N., Peers J. et al. (2006), *Inventaris van databanken gezondheidszorg + Supplement*, KCE Reports vol. 30 A, Brussel: Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg (KCE).

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE- AFDELING STATISTIEK (het vroegere Nationaal Instituut voor de Statistiek)

Website: http://www.statbel.fgov.be/home_nl.asp

Deze website is een zeer uitgebreide bron van statistisch materiaal en publicaties.

De publicaties die uitgegeven zijn door de afdeling Statistiek zijn te vinden op:

http://www.statbel.fgov.be/products/home_nl.asp.

Het **gezondheidsportaal** (http://statbel.fgov.be/port/hea_nl.asp) bevat zeer veel gegevens over gezondheid en ziekte in België.

De **digitale bibliotheek** bevat interessante studies, rapporten, eindverhandelingen en doctoraatsverhandelingen: http://statbel.fgov.be/studies/thesis_nl.asp?t=view. Vele thema's komen aan bod, o.a. gezondheid: http://statbel.fgov.be/studies/thesis_nl.asp?q=09.

OBSERVATORIUM VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN BRUSSEL

Louizalaan 183
1050 Brussel
Tel.: 02/502.60.01
Fax: 02/502.59.05
E-mail: observat@ggc.irisnet.be
Website: www.observatbru.be

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn is een beleidsondersteunende ploeg die zich in gezondheids- en welzijnsthema's verdiept. Ze staat ten dienste van alle actoren die meewerken aan de uitbouw van het Brusselse welzijns- en gezondheidsbeleid: politieke verantwoordelijken, terreinwerkers en onderzoekers.

Publicaties:

Observatorium voor Gezondheid en Welzijn (2005), *Eindrapport van het actieonderzoek «Gezondheid en huisvesting: de inbreng van de huisartsen»*

De Spiegelaere Myriam, Wauters Ilse, Roesems Truus (2004), *Gezondheidsindicatoren Brussels Hoofdstedelijk Gewest*.

De Spiegelaere M., Wauters Ilse, Haelterman Edwige (2003), *Zelfmoord in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest situatie 1998 – 2000*. Dossiers van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofstad

Brusselse Welzijn- en Gezondheidsraad (BWR), Centrum voor Gezondheidsobservatie (2002). *Beknopt verslag van rondetafelconferentie "De Brusselse OCMW's en de eerstelijnsgezondheidszorg"*

Dossier 2002/2: *Tuberculose in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Situatie 2000*

De Spiegelaere Myriam, Wauters Ilse, Roesems Truus (2001), *Gezondheidsindicatoren Brussels Hoofdstedelijk Gewest*.

Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad (BWR), Centrum voor Gezondheidsobservatie (2001). *De rol van de Brusselse OCMW's in de gezondheidszorg van hun cliënteel. Een bevraging naar de diverse tegemoetkomingen in de medische kosten met in het bijzonder de toepassing van de medische/farmaceutische kaart*.

Berkenbaum C., Fostier P., Devroey D. (2001), *Haalbaarheidsstudie. Project van registratie van gegevens door de huisarts*

Project Gezondheid & Cultuur Vierde Wereld in samenwerking met het Centrum voor Gezondheidsobservatie (2001) *Om een einde te maken om de sociale ongelijkheid op gezondheidsvlak*. Verslagboek van de ontmoetingsdag van 21 oktober 2000.

Publicatie van de medewerkers:

Haelterman E, Qvist R, Barlow P, Alexander S., *The contribution of social deprivation and of low access to health care to the occurrence of severe preeclampsia. European Journal of Obstetrics and Gynaecology 2003* (sous presse).

STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING (Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding)

Koningsstraat 138
1000 Brussel
Tel: 02/212.31.66

Fax: 02/212.30.30

E-mail: armoedebestrijding@cntr.be

Website: www.armoedebestrijding.be

Publicaties:

Oriëntatie IX "Socio-economische gezondheidsongelijkheden bestrijden", in: Armoede uitbannen: Een bijdrage aan politiek debat en politieke actie (2005).

Discussienota: Recht op de bescherming van de gezondheid, in: Debatopener: 10 jaar Algemeen Verslag over de Armoede (2005).

Hoofdstuk 'Recht op bescherming van de gezondheid', in: In dialoog: tweejaarlijks verslag (2003).

De Boe Françoise (2003). *De individuele rechten van de "arme" patiënt*, in: *Nieuwsbrief Thuiszorg*, (Kluwer Uitgevers), 1-15 september 2003, jaargang 10, nr. 15, pag. 1-2. Tevens verschenen in: *Nieuwsbrief Gezondheidszorg*, (Kluwer Uitgevers), 1-15 september 2003, jaargang 20, nr. 15, pag. 2-3.

Schriftelijk standpunt over het ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, op vraag van de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen van het Vlaams Parlement, d.d. 20 juni 2003.

Conclusies van het Forum "Armoede en gezondheid: knelpunten in de toegankelijkheid van de gezondheidszorg. Van ervaringen en onderzoek naar beleid", georganiseerd op 14 december 2002 i.s.m. Collectief van de Vereniging Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede, Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijnsgezondheidszorg (Ugent).

Deelrapport 4: Kwalitatief onderzoek. De toegankelijkheid van de gezondheidszorg gezien door mensen in armoede (2002), i.s.m. Collectief van de Vereniging Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede, Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijnsgezondheidszorg (Ugent).

Hoofdstuk 'Het Recht op bescherming van de gezondheid', in: *In dialoog, zes jaar na het Algemeen Verslag over de Armoede: eerste tweejaarlijks verslag (2001)*

Betreft Evaluatie Gezondheid (2000). Gezamenlijke tekst van de Verenigingen Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede, opgesteld met de hulp van het Steunpunt. Ter attentie van de Minister van Sociale Zaken, Frank Vandenbroucke.

De rol van de OCMW's in de gezondheidsbescherming en meer in het bijzonder in de toegang tot de gezondheidszorg (2000) (ongepubliceerd document).

VLAAMSE GEZONDHEIDSRAAD

Vlaamse Gezondheidsraad

p/a Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Administratie Gezondheidszorg

Markiesstraat 1 - K. 434

1000 Brussel

Tel. 02-553 35 35

Fax. 02-553 34 70

E-mail: vlaamsegezondheidsraad@vlaanderen.be

Website: <http://www.wvc.vlaanderen.be/vgr/index.htm>

Publicaties:

Jaarverslagen en adviezen: zie <http://www.wvc.vlaanderen.be/vgr/adviezen/index.htm>

ANDERE

Scheepmans K., Debaillie R. et al. (2004), *Succesfactoren en hinderpalen in de thuiszorg; de beleving van de mantelzorger*. Onderzoeksrapport 348.02, oktober 2004. - Federatie van Wit-Gele Kruisverenigingen van Vlaanderen.

Callens S., Peers J. (2003), *Organisatie van de gezondheidszorg*, Intersentia, Antwerpen - Groningen – Oxford.

Remans Jan (2003), *De hemel op aarde? Over de betaalbaarheid van gezondheidszorgen in België*, Acco, Leuven/Leusden.

Van Damme Jean, Nys Herman en Van Damme Tim (2003), *De patient, de huisarts en zijn dossier*, Intersentia, 235 p.

van Steenberghe D., Perl G. (2003), *Strategisch plan mondzorg in België. Op verzoek van de minister van Sociale Zaken:*

- *reacties van en ontmoetingen met verenigingen*
- *wetenschappelijke fundering*
- *aanbevelingen*

Observatoire de Crédit et de l' Endettement (1999), *Accès aux soins de santé et difficultés de paiement / Toegang tot de gezondheidszorg en betalingsproblemen. Fiche thématique.*

Peers J. (1999), *Gezondheidszorg in België: uitdagingen en opportuniteiten.*

Bulckens L.(1997), *De toegankelijkheid van de voorzieningen in de welzijns- en gezondheidszorg. Cliëntgericht werken aan privacy, autonomie en familiebetrokkenheid, een poort voor toegankelijke zorg*, Leuven.

Swimberghe Sarah Louise, Cammu Hendrik, Verstraelen Hans, Martens Guy, Bekaert Dries, *De opleiding van de moeder staat in verband met de afloop van haar zwangerschap*, Academisch Ziekenhuis Vrije Universiteit Brussel - Afdeling Gynaecologie, Studiecentrum voor Perinatale Epidemiologie (SPE), Universitair Ziekenhuis Rijksuniversiteit Gent - Afdeling Gynaecologie.